

Egyetemi Könyvtár és Levéltár

Open Access jelentés 2025

Budapest, 2026. március

Az alábbi beszámolóban bemutatjuk, hogy a Budapesti Corvinus Egyetemen (Corvinus) hogyan alakultak az open access publikálás mennyiségi és finanszírozási adatai 2025-ben.

Adataink négy forrásból származnak, nevesül:

- Scopus adatbázis;
- az Egyetemi Kutatástámogatási Pályázati rendszer open access keretéből finanszírozott publikációk;
- a Read & Publish szerződések hatálya alá tartozóan megjelent nyílt hozzáférésű publikációk, valamint
- a Corvinus Kutatások repositóriumába az adott időszakban feltöltött és az adott időszakra vonatkozó publikációk.

Open Access

Az Open Access (OA), vagyis a nyílt hozzáférés lényege, hogy a tudományos eredmények digitális formában, ingyenesen és korlátozások nélkül, de teljesen legálisan bárki számára elérhetővé váljanak az interneten.

A modern open access mozgalom alapját a 2002-ben kiadott Budapest Open Access Initiative (BOAI) képezi, amely az első nemzetközi szintű, nagy hatású felhívásként megfogalmazta a nyílt hozzáférés definícióját és stratégiáit.

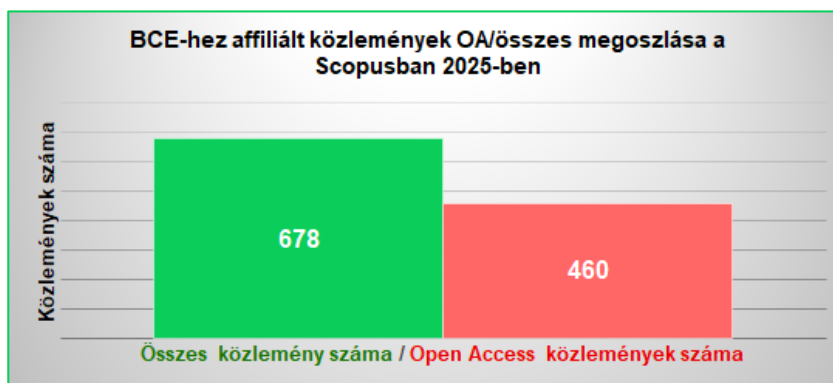
Az Open Access publikálás különböző modelljeiről a jelentés végén található Fogalomtárban értekezünk részletesebben.

Magyarországon a kutatók számára a legfontosabb támogatási forma az EISz Program keretében kötött "Read & Publish" megállapodások, amelyek lehetővé teszik, hogy az egyetemi polgárok (hallgatók, oktatók, kutatók) külön APC megfizetése nélkül publikálhassanak nyílt hozzáféréssel a világ legnagyobb tudományos kiadóinál.

A Budapesti Corvinus Egyetem ezen felül is biztosít pénzügyi forrásokat az open access megjelenés segítésére.

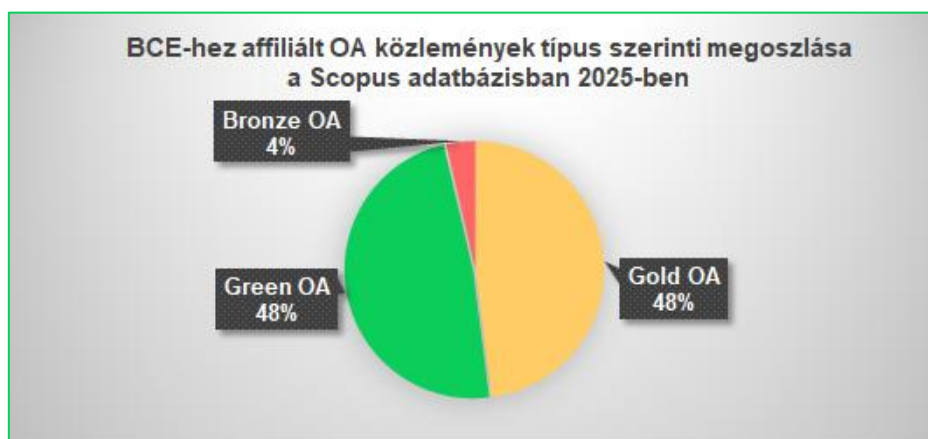
Open Access megjelenés a Scopus adatbázisban

A Scopus adatbázis adatai szerint 2025-ben összesen 678 publikáció jelent meg a Budapesti Corvinus Egyetem oktatóitól, kutatóitól, amelyekből 460 db (67,85%) volt nyílt hozzáférésű.

1. diagram – 2025-ben a Scopus adatbázisban megjelent BCE affiliációjú összes és nyílt hozzáférésű publikációk száma (2026. február 13-i állapot)

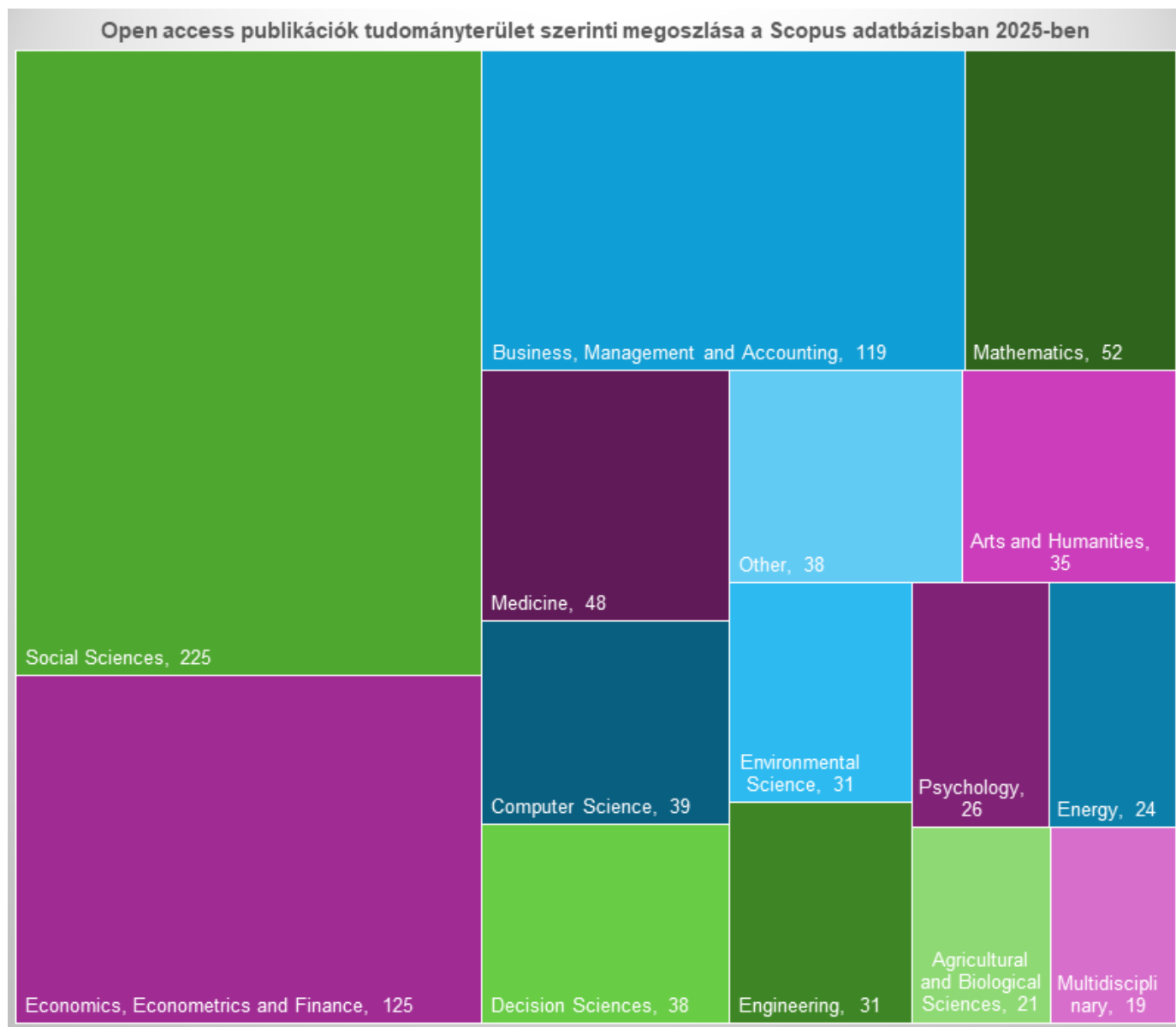
Ezen open access publikációk hozzáféréseinek típusa szerinti megoszlása a 2. diagramon látható. A meghatározást kizárólag a publikációk szempontjából vizsgáltuk; a forrásközlemény – vagyis a folyóirat/konferenciakötet egésze – hozzáférhetősége a közlemény elérhetősége és a szabadon olvasás szempontjából irreleváns.

2. diagram – 2025-ben a Scopus adatbázisban megjelent BCE affiliációjú nyílthozzáférésű közlemények open access típus szerinti megoszlása

Az ábrán látható számok azért mutatnak jelentős eltérést a korábban jelzett OA-publikációk számától, mert vannak olyan tanulmányok, amelyek több kategóriába is bekerültek. Ez úgy lehetséges, hogy a szerző akkor is elhelyezte valamilyen intézményi és/vagy tématerületi repozitóriumban a publikációját (zöld OA), hogyha az egyébként arany verzióban jelent meg.

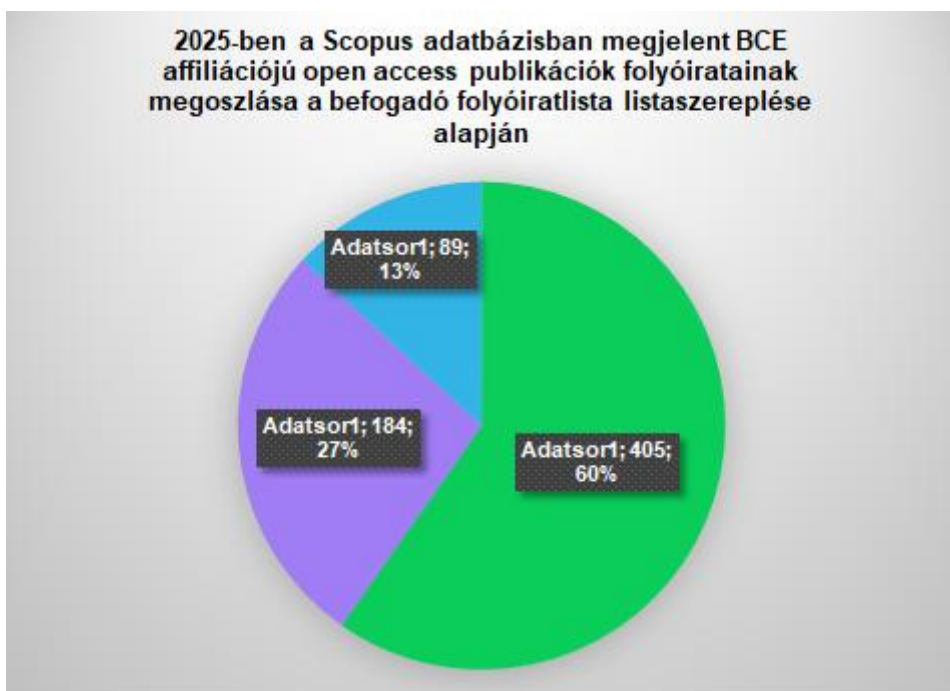
Az alábbi ábra azon Scopus adatbázisba bekerült open access publikációk tudományterületi megoszlását mutatja, amely területen legalább tíz darab publikáció megjelent (az ezen kategórián kívül eső publikációk számát az *Other* (egyéb) besorolás tartalmazza). Az ábra egyszerre tükrözi egyetemünk fő oktatási és kutatási profilját és az intézményben folyó kutatások sokszínűségét.

3. diagram – 2025-ben a Scopus adatbázisban megjelent BCE affiliációjú open access publikációk folyóiratainak tudományterület szerinti megoszlása

A Scopus adatbázisban szereplő 678 publikációból 405 közlemény olyan folyóiratban jelent meg, amely szerepel a QS Ranking Társadalomtudományi és Menedzsment folyóiratlistáján (Social Sciences and Management, SSM). Ezen kívül 89 folyóiratcikk a QS SSM listán kívül eső, de az egyetem szempontjából releváns tudományterületű és 50-nél magasabb SJR percentilis értékű folyóiratban jelent meg.

Azon közlemények, amelyek az egyetem által nem támogatott Frontiers SA, az MDPI, illetve a PLoS kiadók által gondozott, valamint az 50-nél alacsonyabb SJR percentilis értékű folyóiratokban jelentek meg az “Egyéb” kategóriába kerültek.

4. diagram – 2025-ben a Scopus adatbázisban megjelent BCE affiliációjú open access publikációk folyóiratainak megoszlása a befogadó folyóiratlista listaszereplése alapján

Az előző évi jelentésekben a Web of Science (WoS) adatbázisban szereplő publikációs adatokat is bemutattuk. Ettől a 2025-re vonatkozó jelentésben eltérünk, mivel a QS felsőoktatási rangsorban, valamint a Corvinus Egyetemen az egyetemi kiválósághoz és az akadémiai előmenetelhez használt folyóiratrangsorok is Scopus alapúak.

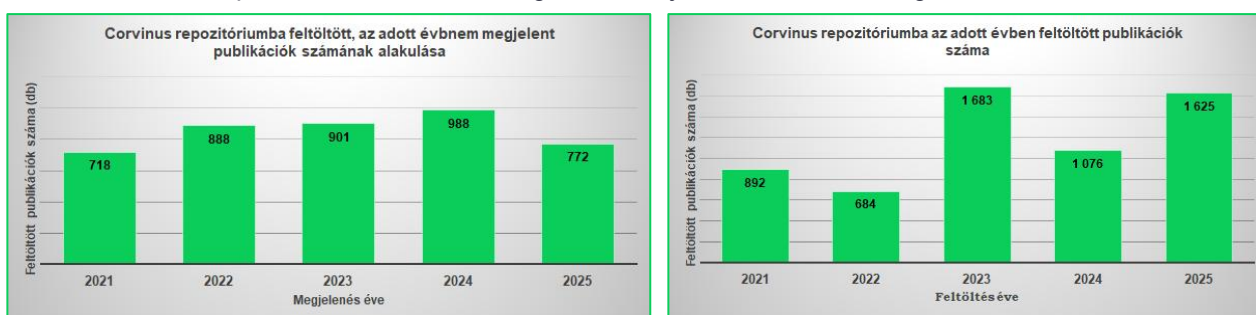
Corvinus Kutatások intézményi repozitóriumba feltöltött open access publikációk

A [Corvinus Kutatások](#) (CK) az egyetem fő publikációs repozitóriuma, amelyet 2011 óta üzemeltet az Egyetemi Könyvtár. A feltöltött dokumentumok szerzői az Egyetem oktatói, kutatói és PhD hallgatói.

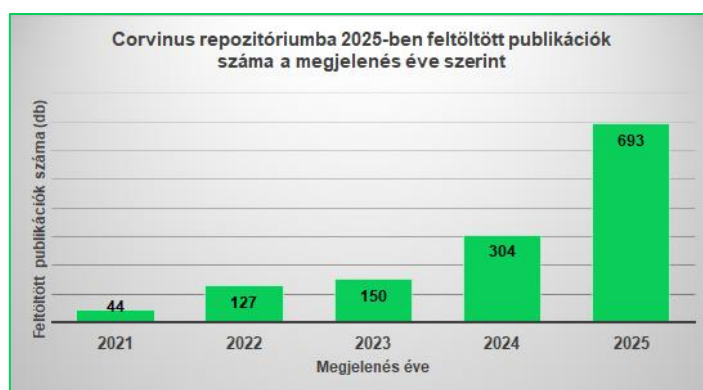
Az előző évben összesen 1625 publikáció került be a Corvinus Kutatások repozitóriumába, amelyből 772 db 2025-ben, a fennmaradó 853 db korábbi években jelent meg.

Egyetemünk repozitóriuma az MTMT által minősített, és az adatbázisba való feltöltéssel teljesíthető a Magyar Tudományos Akadémia, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFIH) és az Európai Bizottság mint kutatásfinanszírozó szervezetek által elvárt open access közzétételi kötelezettség. 2025-ben 45 db Horizon Europe projekt keretében íródott publikáció került be a repozitóriumba.

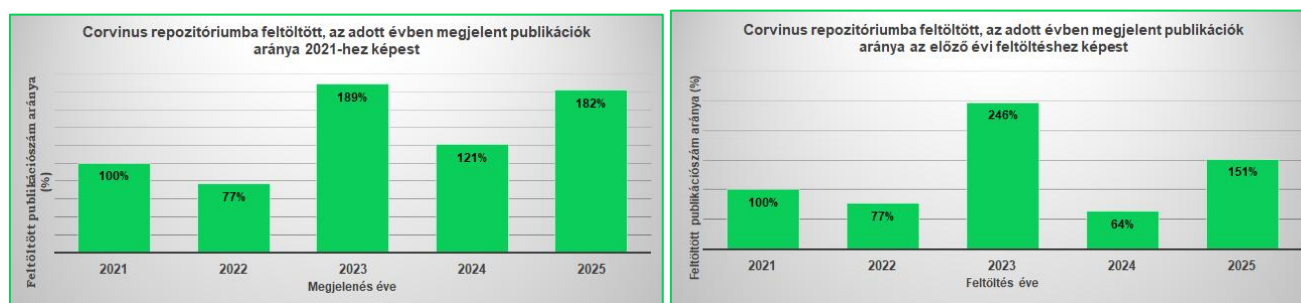
A Corvinus Kutatások repozitórium tartalma a világ minden tájáról elérhető és böngészhető.

5. diagram – a Corvinus Kutatások repozitóriumba feltöltött publikációk számának alakulása 2021 és 2025 között – adott évben megjelent vs. adott évben feltöltött dokumentumok

6. diagram – a Corvinus Kutatások repozitóriumba 2025-ben feltöltött publikációk számának a megjelenés éve szerinti megoszlása

7. diagram – a Corvinus Kutatások repozitóriumba feltöltött publikációk arányának alakulása 2021-hez viszonyítva – adott évben megjelent vs. adott évben feltöltött dokumentumok

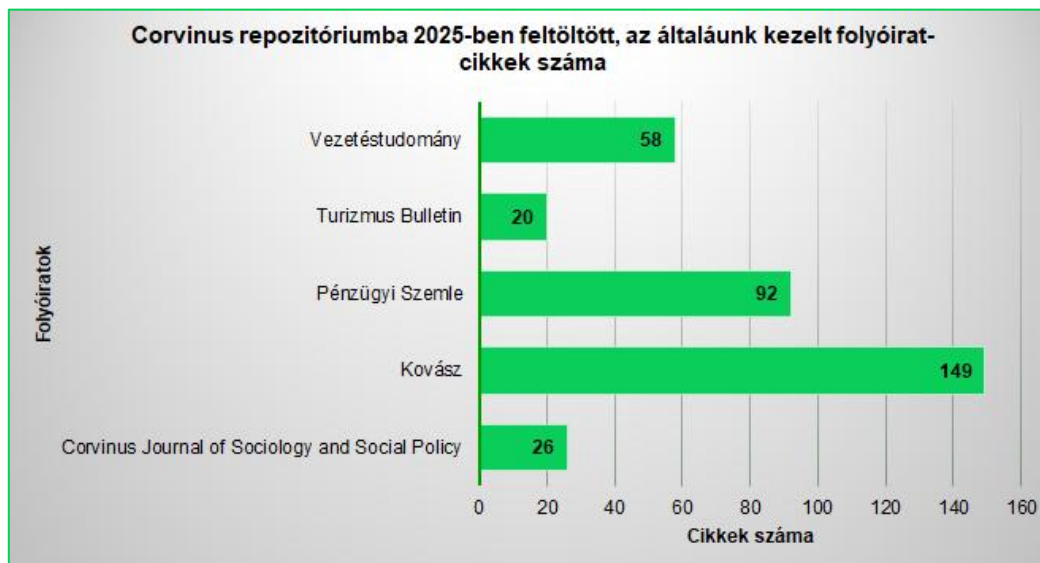
Ahogy a fenti diagramokon látható, az adott évben megjelent és az egyetemi repozitóriumban is elhelyezett open access publikációk száma évről évre folyamatosan emelkedik.

Az adott évben feltöltött publikációk számában – és ennek eredményeként az arányokban is – látható nagy eltéréseket a Vezetéstudomány és a Pénzügyi Szemle folyóiratok cikkeinek retrospektív feldolgozása okozta:

- 2020-ban a *Vezetéstudomány*-ban megjelent cikkek 2005-ig visszamenőleg egyszerre kaptak DOI-t, és csak ezután kerültek be az adatbázisba;
- a *Pénzügyi Szemle* 2022-ben került az Állami Számvevőszéktől az Egyetem gondozásába, aminek eredményeként az összes megjelent cikk bekerült a repozitóriumba, nem csak az Egyetem oktatói/kutatói által publikáltak. Mivel a folyóirat kétnyelvű, ezért minden cikket feltöltöttünk magyar és angol nyelven egyaránt.

Jelenleg a Corvinus Egyetem könyvtára az alábbi folyóiratokat kezeli és tölti fel az intézményi repozitóriumba:

- Corvinus Journal of Sociology and Social Policy
- Kovász
- Pénzügyi Szemle
- Turizmus Bulletin
- Vezetéstudomány

8. diagram – a Corvinus Kutatások repozitóriumba 2025-ben feltöltött, az Egyetemi Könyvtár által kezelt folyóiratok cikkeinek száma

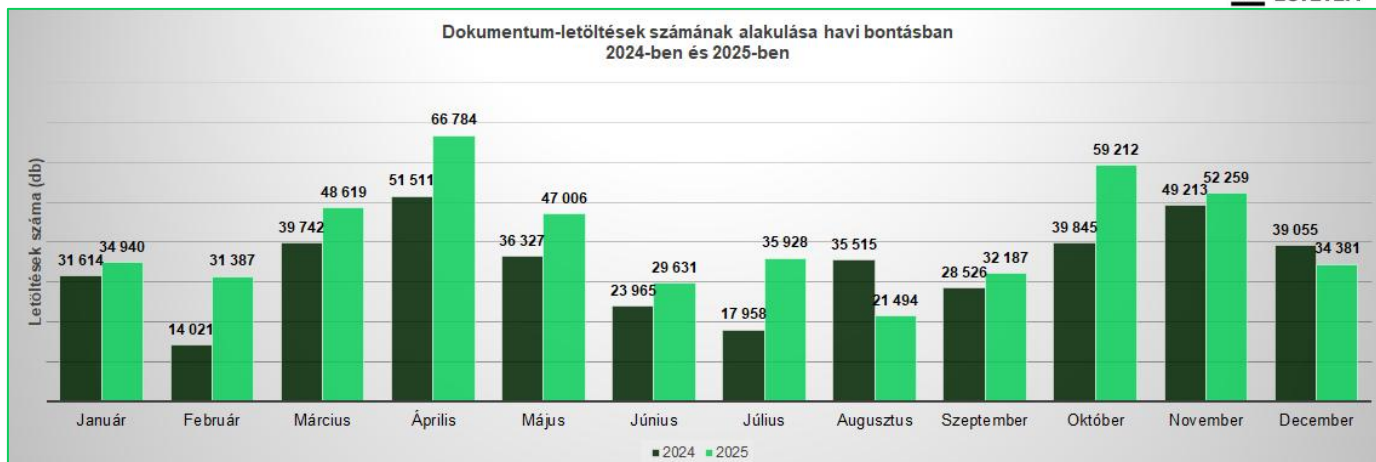
Jelenleg a Corvinus Egyetem könyvtára az alábbi műhelytanulmány-sorozatokat kezeli és tölti fel az intézményi repozitóriumba:

- Corvinus Economic Working Papers
- Corvinus Law Papers

A következő diagramok azt mutatják, hogy nem csak a feltöltések száma, hanem a letöltéseké is folyamatosan emelkedett az elmúlt években. A 2025 áprilisi 66.784 letöltés a repozitórium abszolút rekordja, a működése során soha korábban ennyi letöltés nem történt egy hónapban.

9. diagram – dokumentum-letöltések számának alakulása a Corvinus Kutatások repozitóriumból 2021 és 2025 között

10. diagram – dokumentum-letöltések számának alakulása havonta a Corvinus Kutatások repozitóriumból 2024-ben és 2025-ben

Az Egyetemi Könyvtár egyik kiemelt célja 2026-ban is a Corvinus Kutatások intézményi repozitórium tartalmának retrospektív bővítése, aminek eredményeképpen még több, az egyetemen született publikációhoz tudunk világszerte hozzáférést nyújtani.

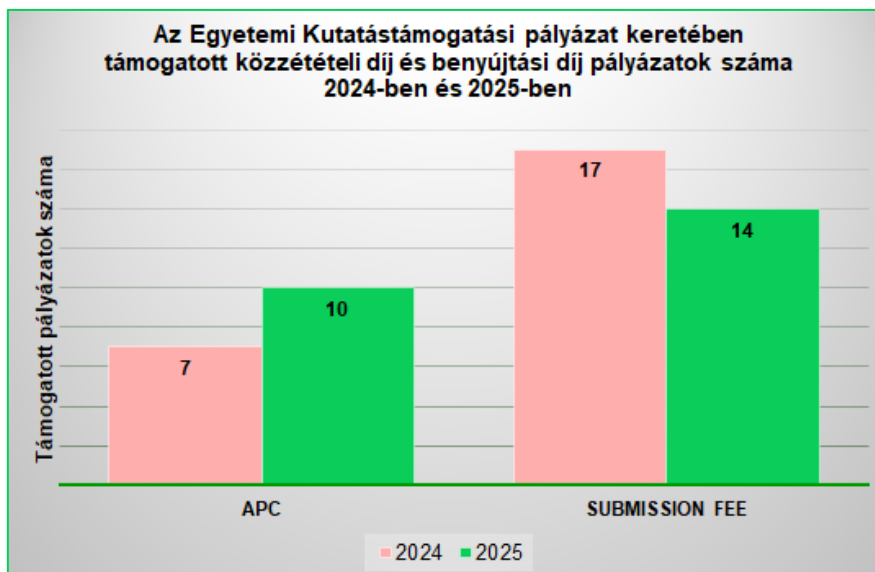
Open Access publikálás finanszírozása a Budapesti Corvinus Egyetemen

Egyetemi keretektől finanszírozott publikációk

A tavalyi évben az Egyetem a Kutatástámogatási pályázati rendszer keretében tíz db publikáció közzétételi díját (APC) és tizennégy db kézirat benyújtási díját (submission fee) támogatta/fizette.

Open access APC és submission fee jogcímen az Egyetem összesen 8.582.942 Ft-ot fizetett ki.

Ha az Egyetemi Kutatástámogatási pályázatból támogatott publikációk számát összehasonlítjuk 2024 és 2025 között, látható, hogy a tavalyi évben több APC támogatás történt. Ez magyarázható azzal, hogy több Q1-es nyílt folyóiratban publikáltak az Egyetem kutatói, és azzal is, hogy az EISZ-es Read & Publish keretszerződésekben elérhető publikációs lehetőségek tavaly is korán kifogytak, emiatt kutatóink jobban igénybe vették az egyetemi támogatást.

11. diagram – az Egyetemi Kutatástámogatási pályázat keretében támogatott közzétételi díj és benyújtási díj pályázatok száma 2024-ben és 2025-ben

Read & Publish szerződés keretében megjelent folyóiratcikkek

Az Elektronikus Információs szolgáltatás Nemzeti Program (EISZ) több hazai és nemzetközi tudományos kiadóval kötött ún. Read and Publish (vagy transzformatív) szerződést, amelynek keretében a konzorcium tagjainál affiliált szerzők a szerződésben foglalt folyóiratokba befogadott cikkeiket közzétételi díj megfizetése nélkül publikálhatják. Az érintett folyóirat-csomagok tartalma az intézmények számára szabadon hozzáférhető. 2025-ben a Corvinus Egyetemet hat ilyen szerződés érintette, aminek eredményeként egyetemünk oktatói és kutatói az Akadémiai Kiadó, az Elsevier, az Oxford, a Sage, a Springer és a Taylor & Francis meghatározott folyóirataiban publikálhatták nyílt hozzáféréssel cikkeiket. A tavalyi évben összesen 132 publikáció jelent meg ezen szerződés keretében, az alábbi megoszlásban:

Kiadó neve	Megjelent cikkek száma (db)	Költség átlag APC-vel számolva ¹	APC költség Ft-ban ²
Akadémiai Kiadó	12	10 800 EUR	4 298 400 Ft
Elsevier	36	102 132 EUR	40 648 536 Ft
Oxford	3	8 478 EUR	3 374 244 Ft
Sage	21	56 391 GBP	26 221 815 Ft
Springer	39	89 793 EUR	35 737 614 Ft
Taylor & Francis	21	89 838 EUR	35 755 524 Ft
Összesen:			146 036 133 Ft

¹ Amennyiben APC-t kellett volna fizetni ezen cikkek megjelenéséért, a kiadók folyóiratainak átlagos APC díjával számolva a táblázatban megadott összeget kellett volna kifizetni a szerzőnek/az egyetemnek.

² 2025. évi átlag devizaárfolyammal számolva

1. táblázat – a Budapesti Corvinus Egyetem szerzőinek EISz-szerződés keretében megjelent publikációinak száma, illetve azok költsége, hogyha APC-t kellett volna fizetni

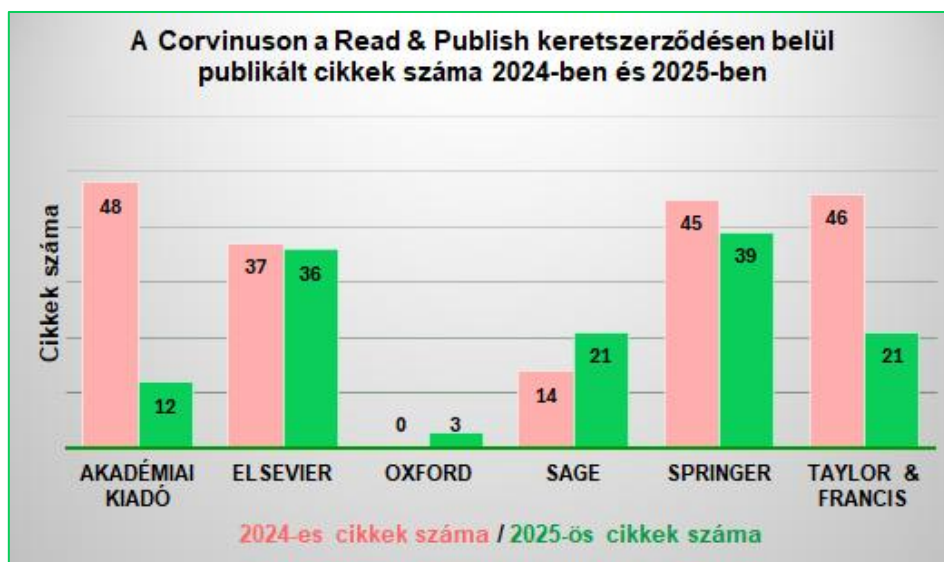
Az EISZ országos éves előfizetései közül az Akadémiai Kiadó, az Oxford és a Sage korlátlan mennyiségű kvótát tartalmaznak teljesen nyílt és/vagy hibrid folyóiratokban való publikálásra, a másik három kiadó maximalizálta az EISz szerződés keretében díjmentesen publikálható OA cikkek számát.

Napjaink tudományos ökoszisztémáját, ebből eredően a kutatásfinanszírozók által kiírt pályázatok (Horizon Europe, NKFIH, MTA) követelményeit nemzetközi és hazai szinten is a magas rangú folyóiratokkal fémjelzett minőség és a láthatóság, elérhetőség, vagyis az open access kettőse határozza meg. Az EISz biztosította Read & Publish keretszerződések nagyszerű lehetőséget nyújtanak a szerzőknek, hogy teljesítsék ezen követelményeket és elvárásokat.

Az alábbi táblázat és ábra mutatják a Corvinus Egyetem szerzői által felhasznált kvóták számának alakulását, valamint azok arányát az országosan biztosított kvótaszámhoz képest.

Kiadó neve	Országos éves kvóta (db)	Corvinus szerzők által felhasznált kvóta (db)	Arány (%)
Taylor & Francis	60	21	35%
Springer	1107	39	4%
Elsevier	1050	36	3%
Akadémiai Kiadó	korlátlan	12	N/R
Oxford	korlátlan	3	N/R
Sage	korlátlan	21	N/R

2. táblázat – a Budapesti Corvinus Egyetem szerzőinek EISz-szerződés keretében megjelent publikációinak száma és aránya az országos kvótához

12. diagram – A Corvinus Egyetemen a Read & Publish keretszerződésen belül publikált cikkek száma 2024-ben és 2025-ben

Míg az Elsevier és a Springer esetében a folyóiratok gyakran természettudományos vagy multidiszciplináris területekhez tartoznak, emiatt a kvóták nagy részét az ehhez kapcsolódó kutatók használják fel, a Taylor & Francis esetében a folyóiratok jobban illeszkednek az egyetem tudományterületeihez.

Összegzés

A fenti beszámolóban bemutattuk a Budapesti Corvinus Egyetemen született open access publikációk mennyiségi és finanszírozási adatainak alakulását a 2025. évben. A beszámoló adatai egyértelműen azt mutatják, hogy az egyetem oktatói és kutatói körében permanensen emelkedik az open access publikációk száma és aránya az összes megjelent publikációhoz viszonyítva. A tendencia okai egyrészt az open access publikálási modell folyamatos terjedése a tudományos szférában, a kutatásfinanszírozó testületek követelményeinek való megfelelésre törekvés és a *Read and Publish* szerződések adta nyílt hozzáférésű megjelenési lehetőségek, másrészt az Egyetem nyújtotta finanszírozási lehetőségek, valamint az Egyetemi Könyvtár munkatársai által nyújtott információk, formális és informális képzések az open access, az open science és a kutatási adatmenedzsment elvekről és tudnivalókról.

Ahhoz, hogy az Egyetem maradéktalanul teljesíteni tudja a következő évekre vállalt Intézményfejlesztési terveinek kutatási célokra vonatkozó célkitűzéseit, különösen fontos, hogy oktatóink és kutatóink a 3/2024. *Kutatási rektorhelyettesi rendelkezés tudományos publikációs tevékenység nyilvántartásáról* belső szabályozóban előírt kötelezettségeiknek eleget téve a Corvinus Kutatások repozitóriumba is feltöltsék az open access formában megjelent publikációikat, ezzel is növelve az egyetemi tudásvagyon láthatóságát.

Fogalomtár

Az Open Access típusai

A publikálási modelleket különböző színek, attól függően, hogy ki fizeti a publikálás költségeit és hol válik elérhetővé a tartalom:

Arany (Gold) OA: a publikáció a kiadó honlapján azonnal és véglegesen ingyen olvasható. A közlési díjnak (APC – Article Processing Charge) nevezett költségeket a szerző (vagy intézménye) fizeti.

Zöld (Green) OA: vagyis, az önarchiválás. A szerző a kiadóval kötött szerződésnek megfelelően a publikáció egy változatát feltölti egy nyilvános intézményi vagy szakmai repozitóriumba.

Gyémánt / Platina (Diamond/Platinum) OA: sem a szerzőnek nem kell közlési díjat, sem az olvasónak nem kell előfizetési díjat fizetnie. Ezeket a folyóiratokat általában nonprofit szervezetek, egyetemek vagy tudományos társaságok finanszírozzák.

Hibrid: olyan előfizetett és alapvetően nem open access folyóiratokban publikált közlemények, amelyekben a szerző külön díj ellenében kérheti cikke nyílt hozzáférésűvé tételét.

Bronz OA: a publikáció kizárólag a kiadó honlapján olvasható ingyenesen, és a kiadó dönti el, hogy meddig teszi azt elérhetővé.